

Evropské hospodářství loni ubralo na růstovém tempu

Tempo hospodářského růstu v Evropské unii loni zpomalilo na 1,9 % proti 2,4 % v roce 2017 a v eurozóně na 1,8 % rovněž z předloňských 2,4 %. Jisté zvolnění ekonomické aktivity bylo očekáváno, nicméně vývoj ve druhé polovině roku byl zklamáním. Růst v eurozóně v posledních dvou čtvrtletích se snížil na 0,2 %, což bylo nejnižší mezičtvrtletní tempo od poklesu v 1. čtvrtletí 2013. Tento výsledek byl ovlivněn kombinací jak vnějších, tak i vnitřních faktorů. **Odráží zejména slabší růst zahraničního obchodu vlivem zvýšených nejistot obchodních politik, především mezi USA a Čínou, odchodu Spojeného království z EU a klesajícího trendu globální produkce.** Dopad těchto vlivů na eurozónu je zvláště citelný, a to vzhledem ke geografické orientaci jejího zahraničního obchodu a výrokové specializaci.

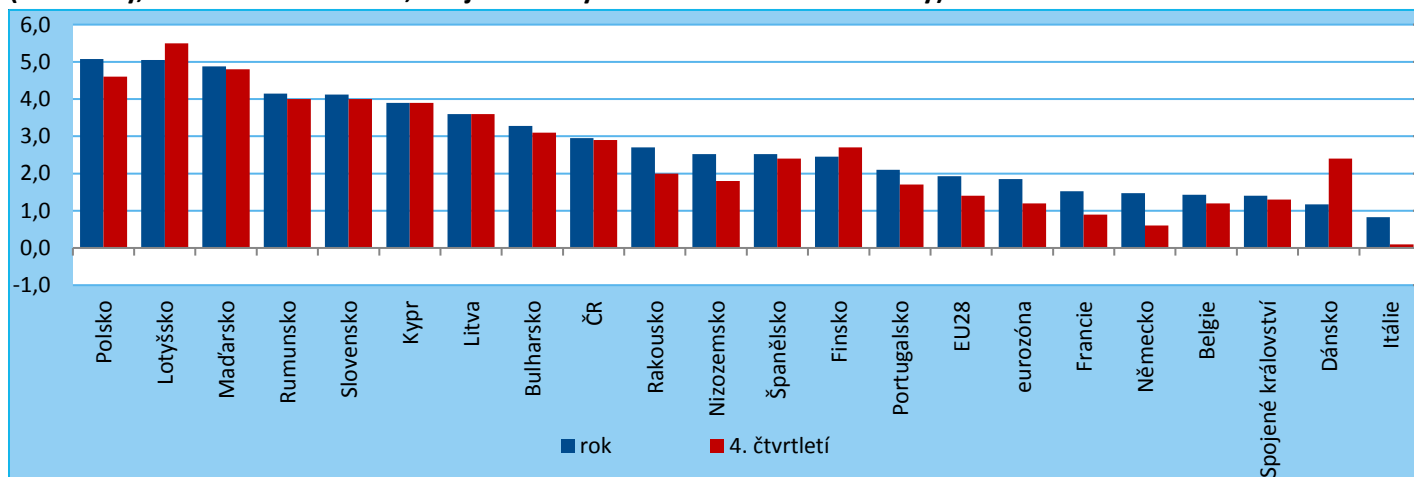
Mezi vnitřní faktory, které negativně poznamenaly výkonnost eurozóny, patří hlavně **pokles produkce automobilové průmyslu ve 3. čtvrtletí**, která zatím oživila pouze částečně, a **také sociální tlaky a rizika fiskální politiky v některých členských zemích.** Navzdory tomuto vývoji zůstávají fundamenty evropské ekonomiky zdravé. Zlepšené podmínky na trhu práce, nízké náklady financování a mírně expanzivní fiskální politika by měly umožnit pokračování hospodářské expanze v letošním roce, i když mírnějším tempem.

Vývoj v jednotlivých zemích byl diferencovaný. **Meziročně rostly loni všechny ekonomiky Unie**, které již zveřejnily údaje za 4. čtvrtletí. **Nejlépe si vedly Polsko a Lotyšsko** (růst o 5,1 %), následované Maďarskem (4,9 %), čtyřprocentní hranici překonaly další postkomunistické země, Rumunsko (4,2 %) a Slovensko (4,1 %). V neúplném žebříčku se Česká republika s růstem o 3 % zatím drží v jeho horní polovině. **Slabší výsledek eurozóny** (ve 4. čtvrtletí růst jen 1,2 %) **byl významně ovlivněn německou ekonomikou**, která zpomalila na 0,6 %. Mezičtvrtletně však ve 4. čtvrtletí dokonce stagnovala, po poklesu o 0,2 % ve třetím kvartálu. Těsně se tak vyhnula recesi, která je obvykle definována jako alespoň dvě čtvrtletí hospodářského poklesu za sebou. Naopak v recesi se již nachází Itálie, a to poprvé od počátku roku 2013.

Zdroj: Eurostat, Evropská komise, MPO

Vývoj hrubého domácího produktu v roce 2018

(stálé ceny, meziroční změna v %, údaje očištěny o sezónní a kalendářní vlivy)

Zdroj: Eurostat, Statistické úřady zemí EU, graf MPO

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	4. Q 2018	2,9	Průmyslová produkce (y/y, % ze s.c.)	12/2018	-1,4
Inflace (y/y, %)	1/2019	2,5	Stavební produkce (y/y, % z s.c.)	12/2018	3,9
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	12/2018	2,2	Maloobchod bez mot. voz. (y/y, % ze s.c.)	12/2018	4,3
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	3. Q 2018	8,5 / 6,0	Vývoz / dovoz zboží ** (y/y, %, z b.c.)	12/2018	2,0/2,8

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

** přeshraniční pojetí

Zdroj: ČSÚ, únor 2019

Z DOMOVA

Státní dluh klesá už pátým rokem v řadě

V roce 2018 došlo k poklesu státního dluhu na 30,5 % HDP (z 32,2 % v roce 2017). Česká republika tak již pátým rokem pokračuje v nastaveném trendu stabilizace, resp. snižování, výše státního dluhu a řadí se mezi nejlépe hospodařící země EU. V případě dluhu sektoru vládních institucí vykazuje čtvrté nejnižší relativní zadlužení v EU, nižší je pouze v Estonsku, Lucembursku a Bulharsku. Pokles zadlužení je umožněn jednak efektivnějším řízením likvidity státní pokladny a souvisejícím zapojováním jejich disponibilních zdrojů do krytí potřeby financování státu, stabilním ekonomickým růstem, ale i zodpovědnou rozpočtovou politikou v podobě dosaženého přebytku státního rozpočtu v minulém roce ve výši 2,9 mld. Kč.

Zdroj: MF

Hospodářská komora očekává tříprocentní růst

Růst české ekonomiky by podle Hospodářské komory měl letos dosáhnout 3 %, pokud nebude mezinárodní obchod zasažen brexitem nebo obchodními válkami. Vedle zahraničních rizik ohrožuje podle komory investiční rozhodování firem také růst mezd, což může mít na českou ekonomiku významnější dopad než případný brexit bez dohody. Komora upozornila na to, že výrazně vzrostl počet firem, které letos zvažují odložit investice. Z výsledků pravidelného šetření realizovaného na přelomu letošního ledna a února vyplývá, že investiční rozhodnutí bude oddalovat 28 % firem, s jejich nárůstem proti druhé polovině roku 2018 počítá jen 23 % podniků. Polovina podnikatelů plánuje pokračovat v investicích současným tempem. Komora připomněla i rychle rostoucí mzdy, které se odpoutaly od produktivity práce a letos porostou v nominálním vyjádření o 7,6 %. V loňském roce to bylo ještě o jeden procentní bod více. Podle šetření vnímají podnikatelé pro letošek náklady na pracovní sílu jako bariéru růstu ještě intenzivněji než samotný nedostatek zaměstnanců. Vývoj inflace odhaduje komora v příštím roce podobný jako letos, průměrné ceny by měly růst o 2,2 %.

Zdroj: Novinky.cz

Prahu navštívilo téměř 8 milionů turistů

Turistický ruch v Praze opět láme rekordy. V pražských hotelech se podle aktuálních dat ČSÚ ubytovalo téměř 8 mil. turistů. Proti roku 2017 počet návštěvníků metropole stoupl o 242 tis. osob. Hosté z ciziny i domova strávili v Praze 18 256 481 nocí. Nejvíce zahraničních návštěvníků pocházelo z Německa, 912 tis. osob. Na dalších místech se umístili Američané, Britové, Rusové a Italové. Nejdéle

v hlavním městě pobývali Rusové, v průměru takřka čtyři dny. Úspěch má však i odvrácenou stranu. Během třiceti let počet obyvatel Prahy 1, kam se soustřeďuje většina turistů, klesl téměř o třetinu. S masovou turistikou a s ní spojeným vylidňováním historických center se nepotýká pouze Praha. Italské Benátky to řeší například turnikety na nejméně navštěvovaných místech, a od roku 2022 bude vstup do města umožněn pouze s rezervací. Praha podobně ostrou regulaci nechystá, jako možné řešení se nabízí rozprostřít turistiku po městě.

Zdroj: idnes.cz

Pražský obchodní dům Máj změnil majitele

Novým majitelem pražského obchodního domu Máj (oficiálně MY Národní) se stala developerská firma Amádeus Real. Za kolik obchodní dům koupila od dosavadního majitele, skupiny Tesco, ale neuvedla. Po převzetí budovy společnost počítá s rekonstrukcí, začít by měla ve druhé polovině roku 2020 a skončit o dva roky později. Prioritní funkcí Máje zůstane i po rekonstrukci provozování obchodů. Budova původního Máje je památkově chráněná, což bude nutné během modernizace respektovat. Tesco již loni prodalo svůj třetinový podíl v nákupním centru Nový Smíchov jeho majoritnímu vlastníkovi, francouzské realitní společnosti Klepierre. Pražské Obchodní centrum Letňany od něj koupila německá společnost Union Institutional Investment GmbH.

Zdroj: Novinky.cz

ZE ZAHRANIČÍ

Růst stavebnictví v eurozóně zůstal v prosinci za očekáváním

Stavební produkce v eurozóně vzrostla v prosinci 2018 meziročně o 0,7 % (v celé EU o 0,5 %), což je méně než revidované zvýšení na 1,1 % v listopadu a také pod tržním očekáváním ve výši 2,1 %. Inženýrské stavitelství rostlo rychleji (5,2 %), zatímco produkce pozemního stavitelství klesla (o 0,6 %). Z dostupných údajů vyplývá, že nejrychleji rostla stavební výroba v Maďarsku (17,5 %) a dvouciferným tempem ještě v Polsku, na Slovensku a ve Španělsku, zatímco nejvíce klesla v Rumunsku (o 7,7 %), Německu a Spojeném království. Za celý rok 2018 vzrostla stavební produkce v eurozóně o 1,7 % a v celé EU o 2 %.

Zdroj: Eurostat

Honda potvrdila uzavření továrny v Británii

Japonská automobilka Honda Motor plánuje v rámci globální restrukturalizace své výroby zavřít do roku 2021 svůj závod v britském městě Swindon. O práci přijde až 3500

zaměstnanců. Honda v závodě 115 kilometrů západně od Londýna vyrábí oblíbený model Civic. Výroba se pohybuje kolem 150 tis. vozů ročně, zhruba 90 % vozů je určeno na vývoz do EU. Automobilka se hodlá více zaměřit na investice v Číně, v USA a v Japonsku. Nová obchodní dohoda mezi EU a Japonskem snižuje cla na dovoz japonských aut do unie do roku 2027 na nulu. To znamená, že japonské automobilky nebudou potřebovat mít výrobní základny v EU. Honda se spolu s japonskými konkurenty Toyota a Nissan podílí na celkové výrobě aut v Británii téměř polovinou. Nissan začátkem února oznámil, že zrušil plány výroby nové verze malého sportovně-užitkového vozu (SUV) X-Trail v továrně v britském Sunderlandu. Firma sice uvedla, že za tímto rozhodnutím stojí podnikatelské důvody, zároveň však poukázala na problémy spojené s nejistotou kolem budoucích vztahů Británie s EU.

Zdroj: Hospodářské noviny

Investice do vývoje vážnou

Produktivita práce v zemích středoevropského regionu zůstává nízká, hrubá přidaná hodnota na zaměstnance je ve srovnání s vyspělými zeměmi zhruba poloviční. Jedním z důvodů proč region v produktivitě zaostává, mohou být i nízké investice do oblasti výzkumu a vývoje (VaV). Výše výdajů na VaV na obyvatele je v regionu podstatně nižší, než je tomu ve vyspělých zemích. Na Slovensku a v Polsku je třikrát nižší, než je průměr dosahovaný v EU. Česká republika je na tom o něco lépe, když zde tento ukazatel dosahuje poloviční hodnoty EU. Za světovými velmocemi však v oblasti inovací výrazně zaostává i samotná EU. Zatímco v roce 2017 EU investovala do VaV 2,1 % HDP, investice do této oblasti v Jižní Koreji činily 4,2 %, v Japonsku 3,3 % a ve Spojených státech 2,8 %. EU si je tohoto problému vědoma a podle své strategie počítá v členských zemích se zvýšením investic do VaV do roku 2020 až na 3 % HDP.

Zdroj: E15

ECB zvažuje další zásahy

Rada guvernérů Evropské centrální banky se na svém posledním zasedání shodla, že výhled ekonomiky eurozóny není příznivý a požádala o rychlou analýzu přínosů, jaké by měla nabídka levnějších úvěrů. ECB loni ukončila program nákupů dluhopisů za 2,6 bilionu eur (66,4 bilionu Kč) určený k podpoře hospodářského růstu. Nyní se připravuje na možnost, že by poskytla bankám více dlouhodobých úvěrů, aby zajistila, že poskytování úvěrů v ekonomice bude pokračovat i během zpomalení. Přestože krátkodobý výhled pro eurozónu není příznivý, bankéři jsou stále přesvědčeni, že jde jen o zpomalení růstu a ne o začátek nové recese.

Zdroj: ČTK

Vláda představila Inovační strategii České republiky 2019-2030

Česká republika se chce stát inovačním lídrem Evropy. Premiér Andrej Babiš, který je zároveň předsedou vládní Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI), představil společně s místopředsedou RVVI Karlem Havlíčkem tento týden Inovační strategii České republiky 2019-2030. Konferenci, která zveřejnila rámcový plán Strategie, uspořádal Úřad vlády ČR a RVVI za účasti osobností českého akademického a podnikového inovačního prostředí.

Vláda přijala Inovační strategii jako klíčový vládní dokument. Strategii zpracovala RVVI, která má odpovědnost za její naplňování, a to v přímé gesci předsedy Rady a premiéra v jedné osobě. Vláda se zavázala, že v příštích deseti letech vzrostou veřejné výdaje v této oblasti na 65 až 70 mld. Kč. V roce 2025 mají dosáhnout 2,5 % hrubého domácího produktu, o dalších pět let později 3 % HDP.

„Důsledné naplnění strategie není jen o tom, že se posuneme v žebříčku inovativních společností do první evropské ligy. Pokud se nám to podaří, posílíme tím finální produkci, tvorbu přidané hodnoty, která se bude vytvářet v České republice. To bude znamenat vyšší mzdy, vyšší ziskovost pro firmy a logicky i vyšší příjem státu. Současně tím posílíme naši nezávislost,“ doplnil k vlastnímu přínosu klíčového dokumentu premiér.

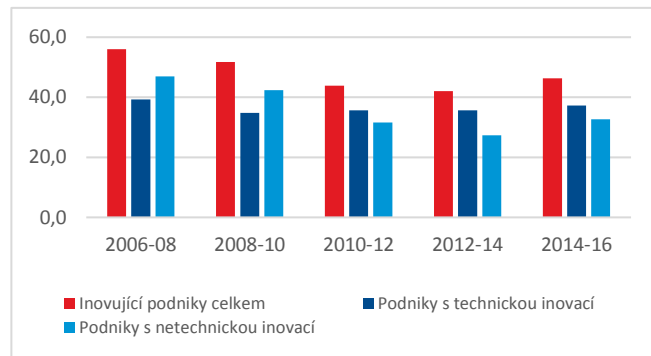
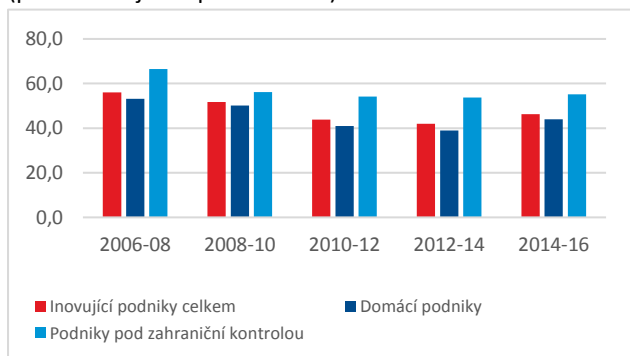
Aktuálně je připraven rámcový strategický plán, který zahrnuje kompletní inovační řetězec od podpory základního výzkumu, přes aplikovaný výzkum, vývoj až po průmyslové aplikace a podporu podnikových inovací. Vůbec poprvé se na takto strategickém dokumentu shodli všichni hlavní aktéři inovačního ekosystému: Akademie věd, nejvýznamnější vysoké školy, zástupci velkých firem, malého podnikání, výzkumné organizace i ministerstva.

V příloze dokumentu jsou uvedeny indikátory inovačního prostředí, včetně inovačních aktivit podniků, které na základě pravidelných statistických šetření publikuje Český statistický úřad. V podnicích s inovační aktivitou jsou sledovány technické anebo netechnické inovace. U podniků s technickými inovacemi se může jednat o inovaci produktovou, procesní nebo pokračující, či zastavené inovační aktivity. V podnicích s netechnickými inovacemi se vykazují aktivity v oblasti marketingových nebo organizačních inovací.

Zdroj: Úřad vlády ČR

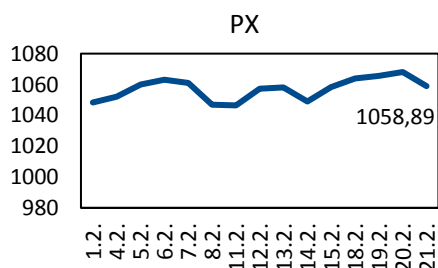
Základní informace o inovacích v ČR dle kategorií podniků

(podíl inovujících podniků v %)

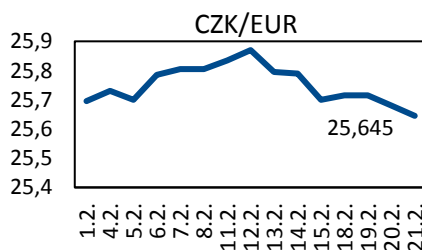
Zdroj: ČSÚ, grafy MPO

Vývoj indexu PX

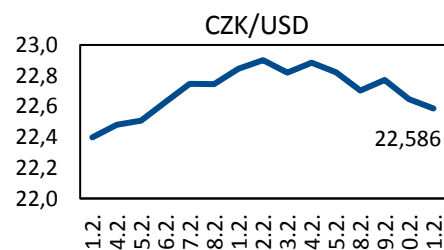

Zdroj: BCPP

Vývoj měnových kurzů

Zdroj: ČNB

Zdroj: ČNB

UDÁLOSTI V OBDOBÍ od 25. února do 1. března 2019

PONDĚLÍ	ČSÚ: <i>Konjunkturální průzkum – únor 2019</i> ČSÚ: <i>Indexy cen výrobců – leden 2019</i>
ÚTERÝ	
STŘEDA	<i>Eurostat: Economic Sentiment Indicator and Business Climate Indicator – February 2019</i>
ČTVRTEK	
PÁTEK	ČSÚ: <i>Tvorba a užití HDP – 4. čtvrtletí 2018</i> ČSÚ: <i>Míra zaměstnanosti, nezaměstnanosti a ekonomické aktivity – leden 2019</i> <i>Eurostat: Flash estimate inflation euro area – February 2019</i> <i>Eurostat: Unemployment – January 2019</i>

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.